

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Centru)

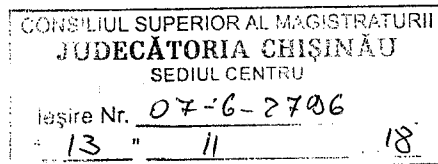

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
(office Centre)

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 162
Republica Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27- 27- 40,
tel./fax (+373 22) 27-03-79, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfint, 162 avenue
Republic of Moldova
MD-2004, tel. (+373 22) 27 27 40,
tel./fax (+373 22) 27-03-79 , e-mail: jcc@justice.md

Dosarul nr. 2-4756/2013

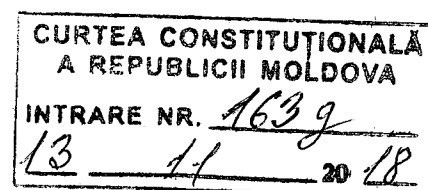
**Curtea Constituțională
mun. Chișinău,
str. A. Lăpușneanu, 28,**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) Vă expediază în adresa D – voastră cererea privind ridicarea a excepției de neconstituționalitate pe cauza civilă nr. 2-4756/2013 la cererea de chemare în judecată depusă de către Negrescu Eugeniu împotriva Societatea Comercială "LIMA" SRL cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

- Anexe: Copia cererilor de chemare în judecată pe 12 file
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în original pe 14 file.
- Încheierea nr. 2-4756/2013 din 06.11.2018 pe 4 file

**Vicepreședintele Judecătoriei Chișinău,
Sediul Centru**

Ghenadie Pavliuc

Polu Instanța

Curtea Constituțională A Republicii Moldova

Excepție de neconstituționalitate în temeiul art.135 (1) din Constituție

AUTORUL SESIZĂRII.

Avocatul GÎLCA Ilie, BAA "PROTECT LEX", mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 40, et.8, of.2, tel: 069055887, email: ilie.gilca@gmail.com.

OBIECTUL SESIZĂRII.

Exercitarea controlului de constituționalitate a sintagmei " ... o penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului..." din art.32(27) alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 sub aspectul corespunderii cu art.1 alin. (3) din Constituție – statul de drept, art.20 – accesul liber la justiție și art.46 – garantarea dreptului de proprietate.

Circumstanțele de fapt:

1. La data de 15 noiembrie 2008 între SRL "LIMA", în calitate de antreprenor și Negrescu Eugeniu, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de antrepriză nr.15, prin care antreprenorul s-a obligat să execute lucrări de confecționare a geamurilor, ușilor și vitraliilor din PVC în valoare totală de 5320 euro, iar beneficiarul s-a obligat să achite aceste lucrări. SRL "LIMA", în temeiul contractului respectiv a confecționat 26 de geamuri, 4 uși, 26 de scurgeri, 23 plase și 26 vitralii și li-a instalat în modul corespunzător.
2. La data de 11 iunie 2013, cu 5 luni înainte de expirarea termenului de garanție a articolelor din PVC, Negrescu Eugeniu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL "LIMA" privind protecția consumatorului, invocând faptul, că lucrările de antrepriză efectuate de către SRL "LIMA" nu ar fi fost calitative. Pretinde reclamantul, precum că la data de 28 martie 2013 s-ar fi adresat cu o reclamație către SRL "LIMA" privind remedierea viciilor lucrărilor, însă această reclamație nu ar fi fost soluționată în termenul prevăzut de lege de 14 zile. Pe parcursul procesului Negrescu Eugeniu s-a concretizat pretențiile și la moment solicită: rezilierea contractului de antrepriză nr.15 din 15 noiembrie 2008 cu restituirea contravalorii lucrărilor de antrepriză în cuantum de 5320 euro; repararea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei, **încasarea în temeiul art.32(27) alin. (1) al Legii privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 a penalității în sumă de 19550 euro pentru perioada 28 martie 2013 – 11 iunie 2013 în cuantum de 5% pentru fiecare zi de întârziere din costul comenzii de 5320 euro și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 3500 lei**
3. La moment cauza se află pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în procedura judecătorești Constantin Roșca, fiind începută examinarea fondului pricinii.

Dreptul pertinent:

1.Constituția Republicii Moldova

Articolul 1 **Statul Republica Moldova**

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 20 **Accesul liber la justiție**

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46 **Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia**

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

2. Legea cu privire la protecția consumatorului nr.105 din 13 martie 2003

Articolul 32(27). Responsabilitatea vânzătorului, prestatorului pentru încălcarea termenelor stabilite

(1) Pentru încălcarea termenelor prevăzute la art. 18 alin. (7) și (20) și art. 18¹ alin. (1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului.

Prin legea nr.168 din 26 iulie 2018, care a fost publicată în Monitorul Oficial din 24 august 2018 și va intra în vigoare din data de 24 februarie 2019, a fost micșorat esențial quantumul penalității prevăzut de art. 32(27) al legii menționate de la 5% la 1% și a fost introdus alin. (1)¹ cu următorul conținut:

” Quantumul penalității menționate la alin. (1) nu poate depăși prețul produsului sau prețul unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului, sau prețul total al comenzii în cazul în care costul produsului sau al unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului nu este determinat de contract.”

3.Codul civil al RM

Articolul 629. Clauza penală legală

Penalitatea stabilită de lege nu poate fi exclusă și nici micșorată anticipat prin acordul părților.

Articolul 630. Reducerea clauzei penale

(1) În cazuri excepționale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI.

Proportionalitatea nu este exclusiv un principiu al dreptului rațional, ci în același timp, este un principiu al dreptului pozitiv, un principiu cu valoare normativă. Astfel, proportionalitatea este un criteriu juridic prin care se apreciază legitimitatea ingerinței puterii statale în domeniul exercitării drepturilor și libertăților fundamentale.

În dreptul constituțional, principiul proporționalității își găsește aplicarea în special în domeniul protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Este considerat ca un criteriu eficient de apreciere a legitimității intervenției autorităților statale în situația limitării exercițiului unor drepturi. Mai mult, chiar dacă principiul proporționalității nu este consacrat expres în constituția unui stat, doctrina și jurisprudența îl consideră ca făcând parte din noțiunea de stat de drept. Acest principiu este aplicat în mai multe ramuri de drept. Astfel, în dreptul administrativ este o limită a puterii discreționare, a autorităților publice și reprezintă un criteriu de exercitare a controlului jurisdicțional al actelor administrative discreționare. Aplicații ale principiului proporționalității există și în dreptul penal sau în dreptul civil.

Consider că stabilirea prin lege a unei penalități **în quantum fix de 5% pentru fiecare zi de întârziere din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului**, stabilită în art.32(27) alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 este una strict-determinată și extrem de exagerată, care nu este proporțională cu încălcarea (nesoluționarea în termen de 14 zile calendaristice de către agentul economic a reclamației consumatorului privind remediarea viciului produsului), care nu permite instanței de judecată efectuarea exercițiului de individualizare a răspunderii materiale civile și stabilirii quantumului penalității în dependență de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze, dar practic obligă instanța de judecată să încaseze o penalitate excesivă, care de multe ori este de câteva ori mai mare, decât contravaloarea produsului, ce duce la îmbogățirea fără justă cauză a consumatorilor în detrimentul agenților economici, care de multe ori falimentează în urma astfel de litigii, ceea ce este contrar principiului constituțional de proporționalitate.

În hotărârea nr.7 din 16 aprilie 2015 privind controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 *privind testarea integrității profesionale* Curtea Constituțională a constatat: "101. Curtea reține, cu titlu de principiu, că acțiunile autorităților publice care reprezintă o ingerință trebuie să respecte întotdeauna principiul proporționalității. În ceea ce privește sancțiunile penale și cele disciplinare, una din cerințele acestui principiu fiind raportul rezonabil dintre gravitatea abaterii, pe de o parte, și natura și severitatea sancțiunii, pe de altă parte.... 104. Curtea reține că articolul 16 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 nu este problematic doar în ceea ce privește principiul previzibilității și principiul interpretării restrânse, ci și din punctul de vedere al caracterului său automat, și anume cel al eliberării „obligatorii” din funcție ca urmare a comiterii unei „încălări”. 105. Deși Curtea admite că motivele enumerate în articolul 6 alin. (2) din Lege pot atinge, în anumite cazuri, o astfel de gravitate încât aplicarea sancțiunii sau eliberarea unui agent public din funcție să fie proporțională / corespunzătoare, aplicarea automată a sancțiunii eliberării din funcție pentru orice „încălcare” nu asigură totuși respectarea principiului proporționalității dintre abaterile comise și sancțiunile aplicate. Încălcare minoră de către un agent public a legislației anticorupție ar putea să facă, în principiu, obiectul unor sancțiuni disciplinare care ar comporta consecințe mai puțin grave decât o concediere automată, de exemplu, cu o reducere temporară a primelor.”

Acest articol 16 alin. (2) din Legea privind testarea integrității profesionale a fost declarat de Curtea Constituțională neconstituțional, fiind contrar art.20 din Constituție, care garantează accesul liber la justiție.

Consider că constatările Curții Constituționale din hotărârea menționată sunt pe deplin aplicabile și în cazul nostru. Răspunderea materială sub formă de penalitate pentru încălcarea Legii privind protecția consumatorilor este una fixă și foarte exagerată de 5% pentru fiecare zi de întârziere și poartă un caracter automat, careva circumstanțe atenuante constatate, indubitabil prezente în cazul nostru, nu permit judecătorului să diminueze penalitatea până la careva minim, așa cum de exemplu prevede art.630 din Codul civil, care oferă posibilitatea instanței de judecată să reducă penalitatea contractuală în dependență de împrejurări și de caracterul disproporționat de mare a penalității, cum este și în cazul nostru, unde reclamantul pentru 76 de zile de întârziere solicită o penalitate de 4 ori mai mare decât costul total al produselor procurate, iar cuantumul penalității este de 20000 (douăzeci mii) euro, încasarea căreia poate duce direct la falimentul agentului economic.

În hotărârea nr.10 din 10 mai 2016 privind controlul constituționalității unor prevederi din art.345 alin. (2) din Codul contravențional, Curtea Constituțională a constatat:” 42. Potrivit articolului 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. 43. Curtea menționează că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină. Accesul la justiție urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv la o instanță de plină jurisdicție. 44. Curtea reține că, potrivit raționamentelor Curții Europene expuse în cauza Chevrol v. Franța, exercitarea deplinei jurisdicții de către o instanță presupune să nu renunțe la nici una din componentele funcției de a judeca. Așadar, refuzul unei instanțe sau imposibilitatea de a se pronunța în mod independent asupra anumitor aspecte cruciale pentru soluționarea litigiului, cu care a fost sesizată, ar putea constitui o încălcare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană. 45. Curtea menționează că dreptul de acces la justiție impune legislatorului obligația de a acorda oricărei persoane toate posibilitățile pentru a accede la instanța de judecată și a asigura efectivitatea dreptului de acces la justiție prin adoptarea unui cadru legislativ adecvat. 60. Curtea subliniază că în lipsa unei sancțiuni relativ determinate și a altor mecanisme de individualizare a sancțiunii în legea contravențională persoana nu are nici o posibilitate reală și adecvată de a beneficia pe cale judiciară de protejarea drepturilor sale, inclusiv de o sancțiune echitabilă. 61. Curtea reține că individualizarea sancțiunii trebuie să reflecte relația dintre sancțiune (proporția și natura acesteia) și gradul pericolului social al faptei. 62. În lipsa criteriilor de individualizare a sancțiunilor, statuate cert în cadrul legal, individualizarea judiciară nu poate fi efectiv satisfăcută față de contravenient pentru a-i asigura deplinătatea drepturilor și libertăților sale legitime. 63. Curtea relevă că principiul individualizării sancțiunilor contravenționale, ca și cel al pedepselor în dreptul penal, trebuie să se afirme într-un cadru al deplinătății drepturilor fundamentale. 64. În acest sens, Curtea, în Hotărârea nr.7 din 16 aprilie 2015, a statuat că „limitarea exercițiului unor drepturi individuale, în considerarea unor drepturi colective [...] ce vizează [...] prevenția penală, constituie în permanență o operațiune sensibilă sub aspectul reglementării, fiind necesară menținerea unui just echilibru între interesele și drepturile individuale, pe de o parte, și cele ale societății, pe de altă parte.” 65. Curtea reține că este dreptul legislatorului să stabilească sancțiunile contravenționale, dar respectând cu strictețe proporționalitatea dintre circumstanțele faptei, caracterul și gradul de prejudiciabilitate. 66. Astfel, lipsa posibilității instanței de judecată de a aplica criteriile pentru individualizarea sancțiunii în cauza concretă și aplicarea unei sancțiuni absolut determinate nu asigură caracterul ei echitabil. 67. Prin urmare, acest fapt poate conduce la încălcarea criteriilor de apreciere Engel deduse din jurisprudența Curții Europene (Engel și alții v. Olanda, hotărârea din 8 iunie 1976), în

cazul în care persoanei declarate vinovate de comiterea contravenției să-i fie aplicată o sancțiune care, prin caracterul și gradul de severitate, să nu fie proporțională naturii juridice a încălcării. 68. În acest sens, Curtea ține să evidențieze raționamentele Curții Europene, expuse în cauza Cumpănă și Mazăre v. România, potrivit cărora la aprecierea proporționalității pedepsei trebuie să se țină seama de efectul de descurajare al acesteia. Or, în prezența unor interese concurente dintre victima unei contravenții și contravenient, aplicarea unei sancțiuni absolut determinate fără posibilitatea individualizării acesteia nu poate justifica restabilirea echilibrului dintre drepturile victimei și cele ale făptuitorului, asigurate în cadrul unui proces. 69. Prin urmare, Curtea reține că aplicarea unei astfel de sancțiuni în toate circumstanțele, indiferent de subiect, nu atinge scopul legitim urmărit prin sancționare. 70. În acest context, Curtea menționează că individualizarea legislativă trebuie exercitată în măsura în care nu îngreșește sau limitează posibilitatea individualizării sancțiunii în raport cu fapta contravențională, pentru asigurarea unui just echilibru între drepturile garantate. 84. Prin urmare, Curtea subliniază că lipsa mecanismelor, prin care ar fi posibilă realizarea individualizării judiciare, denaturează caracterul efectiv, proporțional și disuasiv al sancțiunii contravenționale, nu permite instanțelor de judecată de a exercita un control judiciar efectiv și încalcă dreptul justițiabililor de acces la justiție.”

Consider, că constatările din hotărîrea citată a Curții Constituționale sunt pe deplin aplicabile, cazului din speță, or norma legală contestată din legea privind protecția consumatorului instituie o penalitate exagerat de mare în quantum fix pentru încălcarea termenului de 14 zile de examinare a reclamației consumatorului, fiind încălcat principiul constituțional al proporționalității.

Urmează de menționat acel fapt, că atât Guvernul RM cât și Parlamentul RM recent au recunoscut direct existența acestei probleme importante (disproporționalitatea penalității prevăzute în art.32(27) al Legii nr.105 din 13 martie 2003), și anume la data de 20 iunie 2018 Guvernul RM a remis Parlamentului RM proiectul de lege nr.210 privind modificarea Legii cu privire la protecția consumatorilor, inclusiv a fost propus micșorarea penalității prevăzute în art.32(27) de la 5% la 1% și stabilirea plafonului maxim a penalității nu mai mare decât contravaloarea produsului sau serviciului. În Nota Informativă, care a însoțit acest proiect de lege și care este semnată de Ministrul Economiei și Infrastructurii Chiril Gaburici, se menționează expres: **”Printre principalele probleme abordate în proiect este micșorarea cuantumului penalităților pentru încălcarea termenilor de către agenții economici stabilite în conformitate cu art.32 al Legii. Problema penalităților a fost inițial identificată de Curtea Supremă de Justiție și Ministerul Justiției. Ministerul Justiției afirmă că este necesară revizuirea art.32 în partea ce ține de mărimea penalității pentru încălcarea termenilor prevăzuți la art.18 alin. (7) și (20), deoarece penalitatea respectivă nu este rezonabilă și nici proporțională în raport cu gravitatea încălcării. Mai mult, penalitatea respectivă constituie o sancțiune exagerată pentru agenții economici, care pune în pericol solvabilitatea acestora. Și Curtea Supremă de Justiție susține că prevederile art.32 trebuie completate cu o mențiune – cuantumul penalității nu poate depăși prețul produsului sau serviciului sau prețul total al comenzii, în cazul în care prețul produsului sau serviciului nu este determinat de contract.”**

La Nota informativă respectivă este anexat și avizul Ministerului Justiției, care consideră că și cuantumul penalității de 1% pentru fiecare zi de întârziere este în continuare unul exagerat și neproporțional.

La data de 26 iulie 2018 Parlamentul RM a adoptat în lectură finală legea nr.168, care a fost publicată în Monitorul Oficial din 24 august 2018 și va intra în vigoare din data de 24 februarie 2019, prin care a fost micșorat esențial cuantumul penalității prevăzut de art. 32(27) al legii menționate de la 5% la 1% și a fost introdus alin. (1)¹ cu următorul conținut:

” Cuanumul penalității menționate la alin. (1) nu poate depăși prețul produsului sau prețul unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului, sau prețul total al comenzii în cazul în care

costul produsului sau al unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului nu este determinat de contract.”

Pentru comparație, aș vrea să aduc doar câteva exemple de penalități legale din legislația RM, care sunt cu mult mai mici decât penalitatea stabilită în legea cu privire la protecția consumatorilor, însă domeniul lor de aplicare nici pe de parte nu este mai puțin important decât protecția consumatorilor. Spre exemplu, art.6 alin. (6) al Legii cu privire la asigurări prevede: ”în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, **penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii**”. Un alt exemplu este prevederile art.330 alin.(2) Codul muncii, care reglementează: ” în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, **pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.**”

Astfel, este evident că penalitatea de 5% este cu mult mai mare și exagerată în comparație cu alte domenii nu mai puțin importante din sfera relațiilor sociale, ca domeniul asigurărilor sau domeniul relațiilor de muncă, ceea ce denotă incontestabil caracterul neproportional al acesteia.

CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII.

În urma celor menționate,

SOLICIT:

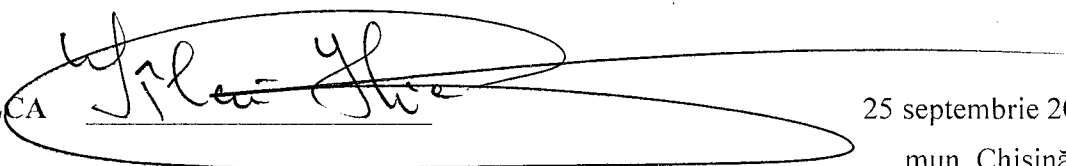
- examinarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională în vederea controlului constituționalității sintagmei ” ... o **penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului..** ” din art.32(27) alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr.105 din 13 martie 2003 sub aspectul corespunderii cu art.1 alin. (3) din Constituție – statul de drept, art.20 – accesul liber la justiție și art.46 – garantarea dreptului de proprietate..

DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA.

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Avocat

Ilie GÎLCA

25 septembrie 2018

mun. Chișinău

Anexă: nota informativă la proiectul de lege nr.210 și avizul Ministerului Justiției.

ÎNCHEIERE

06 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător

Constantin Roșca

Grefier

Dan Namolovan

examinând în ședință de judecată publică, desfășurată în limba de stat, cererea reprezentantului pârâtei SRL „Lima”, avocatul Gîlca Ilie cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Negrescu Eugeniu împotriva Societatea Comercială ”LIMA” SRL cu privire la rezilierea contractului de antrepriză, repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

1. La data de 10 iunie 2013, reclamantul Negrescu Eugeniu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Societatea Comercială ”LIMA” SRL cu privire la rezilierea contractului de antrepriză, repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acesteia, reclamantul a indicat că, la data de 15 noiembrie 2018, între acesta și SRL ”Lima” a fost încheiat un contract de antrepriză nr. 15/2008. În baza contractului dat, reclamantul în calitate de beneficiar a achitat suma de 5300 euro în contul SRL ”Lima” în calitate de antreprenor pentru efectuarea lucrărilor de confecționare a geamurilor, ușilor, vitraliilor.
3. Indică că, antreprenorul în baza pct. 5.1 lit.d) din contract, s-a obligat să asigure garanția pentru 60 luni de la data recepției lucrărilor, termen în care să remedieze fără plată eventualele vicii care cad în sarcina sa.
4. Menționează că, peste câteva luni după montare, în procesul exploatării, a observat că geamurile și ușile montate au deformări arcuite a profilului, cauciucurile necalitative, mecanismele de închidere/deschidere nu funcționează normal, nu se închid ermetic și șuieră vântul prin ele, și multe alte defecte.
5. Comunică, că pe parcursul anilor 2009-2011 a chemat de mai multe ori meșterii de la SRL ”Lima” pentru a remedia situația. În luna aprilie a anului 2012, de la SRL ”Lima” s-a prezentat un lucrător care a stabilit defectele geamurilor, ușilor, vitraliilor, la fel, meșterul a informat reclamantul precum că, atunci cînd va apărea profil pentru a repara defectele geamurilor și ușilor, îl va informa.
6. Astfel, au trecut mai mult de 11 luni de cînd geamurile, ușile și vitraliile nu au mai fost reparate.
7. Comunică, că la data de 28 martie 2013, în adresa pârâtei SRL ”Lima” a fost expediată o reclamație prin care s-a cerut repararea de urgență a lucrărilor de confecționare a geamurilor, ușilor, vitraliilor de către SRL ”Lima”, totodată a fost solicitat prejudiciu moral pentru prestarea lucrărilor necalitative.
8. Iar, la data de 22 aprilie 2013, s-au prezentat reprezentanții SRL ”Lima”, care au verificat starea produselor și au constatat că acestea au defecte, unele dintre care nu pot fi reparate, și au informat reclamantul că, remedierea lor la moment nu poate fi efectuată, sub pretextul că, la depozit nu sunt așa materiale.
9. Drept urmare a neînlăturării neajunsurilor și aplanării conflictului, reclamantul Negrescu Eugeniu a solicitat instanței rezilierea contractului nr. 15/2008 din 15.11.2008, cu restituirea

integrală a sumelor încasate în cuantum total de 5320 euro, încasarea din contul SC "Lima" SRL a sumei de 19550 euro, ce constituie penalitatea calculată pentru zilele în întârziere, încasarea din contul pârâtei a sumei de 15000 lei în calitate de prejudiciu moral suportat de reclamant și familia acestuia, pe perioada de nefuncționare a produsului, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

10. Prin cererea formulată în cadrul ședinței de judecată din 25 septembrie 2018, de către reprezentantul pârâtei SRL "Lima", avocatul Ilie Gîlca, s-a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2013, sub aspectul corespunderii cu art. 1 alin. (3) din Constituție- statul de drept, art. 20- accesul liber la justiție și art. 46- garantarea dreptului de proprietate.
11. În acest context, reprezentantul pârâtei consideră că, normele indicate mai sus contravin art. art. 1 alin. (3), 20, 46 din Constituția Republicii Moldova, Or, cuantumul penalității menționate la alin. (1) art. 32 din Legea privind protecția consumatorului nr.105 din 13 martie 2003, nu poate depăși prețul produsului sau prețul unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului, sau prețul total al comenzii în cazul în care costul produsului sau al unui anumit tip de executare a lucrării/prestării serviciului nu este determinat de contract.
12. Indică precum că, proporționalitatea este un principiu al dreptului pozitiv, un principiu cu valoare normativă. Astfel, proporționalitatea este un criteriu juridic prin care se apreciază legitimitatea ingerinței puterii statale în domeniul exercitării drepturilor și libertăților fundamentale.
13. Astfel, consideră, că stabilirea prin lege a unei penalități în cuantum fix de 5% pentru fiecare zi de întârziere din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului, stabilită în art. 32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, este una strict determinată și extrem de exagerată, care nu este proporțională cu încălcarea- nesoluționarea în termen de 14 zile calendaristice de către agentul economic a reclamației consumatorului privind remedierea viciului produsului, și care nu permite instanței de judecată efectuarea exercițiului de individualizare a răspunderii materiale civile și stabilirii cuantumului penalității în dependență de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze, dar practic obligă instanța de judecată să încaseze o penalitate excesivă, care de multe ori este de câteva ori mai mare, decât contravaloarea produsului, ce duce la îmbogățirea fără justă cauză a consumatorilor în detrimentul agenților economici, care de multe ori falimentează în urma a astfel de litigii, ceea ce este contrar principiului constituțional de proporționalitate.
14. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Negrescu Eugeniu, avocatul Vadim Marchitan a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.
15. În ședința de judecată, reclamantul Negrescu Eugeniu a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.
16. Analizând solicitarea formulată de către reprezentantul pârâtei SRL "Lima", avocatul Gîsca Ilie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată o admite, din considerentele ce urmează.
17. Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de

judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

18. În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “82. judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”
19. Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarea normă: art. 32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, potrivit căreia, pentru încălcarea termenelor prevăzute la art.18 alin.(7) și (20) și art.18¹ alin.(1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 5% din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului.
20. Totodată, instanța constată că, reprezentantul pârâtei SRL ”Lima”, avocatul Ilie Gîlcă consideră că, normele respective contravin art.art. 1 alin. (3), 20, 46 din Constituția Republicii Moldova.
21. În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.
22. Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul pârâtei SRL ”Lima”, avocatul Gîlca Ilie, constituie obiect al controlului de constituționalitate.
23. De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul pârâtei SRL ”Lima”, avocatul Gîsca Ilie, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.
24. Din aceste considerente, ținînd cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, avînd în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reprezentantului pârâtei și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederii art. 32 (27) alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003.
25. În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului pîrâtei SRL „Lima”, avocatul Gîlca Ilie cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Negrescu Eugeniu împotriva Societatea Comercială ”LIMA” SRL cu privire la rezilierea contractului de antrepriză, repararea prejudiciului material și moral,

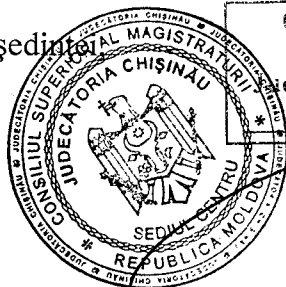
încasarea penalității de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederii art. 32 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia cererii de chemare în judecată, copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Președintele ședinței
judecătorul

COPIA CORESPUNDE
CU ORIGINALUL
Judecător Roșca Constantin

Constantin Roșca